

การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่
ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
Good Governance and Authorities of Local Government
Organizations Affecting the Life Quality of People in Khlong
Luang District, Pathum Thani Province

จุฑารัตน์ สวนสมุทร¹ ภมร ชันธะหัตถ์² ธนิสร ยืนยง³

Jutarat Suansamut¹ Phamorn Khanthahat² Tanisorn Yeunyong³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมระหว่างการวิจัยคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี (2) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี และ (3) เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป และมีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า

1.ระดับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงคะแนนจากมากไปน้อยสามลำดับแรก พบว่า ด้านเปิดเผย/โปร่งใส มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านประสิทธิภาพ และ ด้านความเสมอภาค ตามลำดับ ระดับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วน อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงคะแนนจากมากไปน้อยสามลำดับแรก พบว่า ด้านการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริม และ ด้านการสนับสนุน ตามลำดับ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี,
Doctor of Public Administration, Faculty of Political Science Pathum Thani University

² รองศาสตราจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Assoc.Prof. Dr, Faculty of Political Science Pathum Thani University

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Assistant Professor Dr. , Faculty of Political Science Pathum Thani University

และ ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านเรียงคะแนนจากมากไปน้อยสามลำดับแรก พบว่า ด้านจิตใจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านร่างกาย และด้านสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ด้านการระับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ ด้านเปิดเผย/โปร่งใส ด้านหลักนิติธรรมและด้านคุณธรรม/จริยธรรม และอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการดำเนินการ และด้านการประสานงานส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จากการสัมภาษณ์ พบว่า 1) องค์กรมุ่งเน้นการส่งเสริมความสามารถของผู้ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้ผลลัพธ์การทำงานมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างประโยชน์แก่ประชาชนได้ และคุ้มค่าต้องประมาณที่ได้รับการจัดสรรและปลูกฝังให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ให้ความสำคัญกับการบริการที่เป็นธรรม เท่าเทียมกัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน สร้างการตระหนักรู้ต่อการรับผิดชอบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนเอง และ 2) องค์กรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง ส่งเสริมให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น มีการร่วมกันกำหนดกรอบการดำเนินงานเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ และร่วมตัดสินใจจากประชาชนในท้องถิ่น มีกระบวนการประชาสัมพันธ์อย่างชัดเจนเพื่อให้เกิดการรับรู้ และมีการสื่อสารที่ดี ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ชัดเจน ทำให้กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้นและสอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชน

คำสำคัญ : การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล, กระบวนการบริหาร, ประสิทธิภาพ

Abstract

This research was the mixed method research between qualitative research and quantitative research; the research purposes were: (1) to study the level of good governance, authority of local government organizations, and the life quality of people in Khlong Luang District, Pathum Thani Province; (2) to study the good governance and authority of local government organizations affecting the life quality of people in Khlong Luang District, Pathum Thani Province; and (3) to present the guidelines for developing the life quality of people in Khlong Luang District, Pathum Thani Province. This was the mixed method research. The population was the people aged 18 years and over, and had household registration both in and out the municipalities of Khlong Luang District, Pathum Thani Province; the sample group was the 400 people. The

research instruments were the questionnaire and the in-depth interview form. The data analysis statistics were the frequency, percentage, mean, standard deviation, multiple regression analysis, and correlation analysis. The research findings were:

1. The level of good governance in Khlong Luang District, Pathum Thani Province found overall was at high level; the each aspect consideration by descending scores found the three-first ranks were: the transparency aspect had the highest opinion level, followed by the efficiency aspect, and the equity aspect, respectively. The authority level of local government organizations in Khlong Luang District, Pathum Thani Province found overall was at high level; the each aspect consideration by descending scores found the three-first ranks were: the operation aspect had the highest mean, followed by the promotion aspect, and the support aspect, respectively. And the life quality level of people in Khlong Luang District, Pathum Thani Province found overall was at moderate level; each aspect consideration by descending scores found the three-first ranks were: the mental aspect had the highest mean, followed by the physical aspect and the environmental aspect, respectively.

2. The analysis results of the good governance and authorities of local government organizations affecting the life quality of people in Khlong Luang District, Pathum Thani Province found the good governance in the accountability aspect, the transparency aspect, the rule of law aspect, and the morality/ethics aspect versus the authority of local government organizations in the operations aspect, and the coordination aspect affected to the life quality of people in Khlong Luang District, Pathum Thani Province at statistical significance level 0.05.

3. The guidelines for developing the life quality of people in Khlong Luang District, Pathum Thani Province from the interview found: (1) the organization should focused on enhancing the competence of workers in accordance with the tasks assigned to them for effective work results for able to benefit the people, and worth the allocated budget and cultivate personnel to perform their duties with morality and ethics; prioritizing fair services; promoting public participation; and raise awareness of the responsibility for the life quality people themselves; and (2) the organizations should place a high priority on public participation, encourage public opinion, have a common framework for acceptable action, and share decision-making by local people; has clear public relations process for awareness, and good communication; using clear, easy-to-understand language, making the work process more efficient, and meeting people's expectations.

Keywords: good governance, management processes, effectiveness

บทนำ

การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (good governance) เป็นการบริหารงานเกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบทางสังคม รัฐ ภาครัฐกิจเอกชน และภาคประชาชน อันครอบคลุมถึงการวิชาการ การปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ เพื่อให้กลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข ปราศจากการขัดแย้ง ก่อให้เกิดความรู้สึกรัก สามัคคี และมีการร่วมพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประเทศ (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542) การปฏิบัติงานของภาครัฐและส่วนต่าง ๆ ในสังคมได้มุ่งเน้นความสำคัญต่อความเป็นธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้นเพื่อสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน และควมมีประสิทธิภาพอย่างคุ้มค่าในการปฏิบัติงาน โดยภาครัฐได้นำหลักการดังกล่าวมาประกอบการสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายอันเกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศ การบริหารกิจการภาครัฐอย่างมากขึ้นในปัจจุบัน หากทว่า ยังประสบกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ทั้งในเรื่องของความปลอดภัยของข้อมูล ความซ้ำซ้อนของข้อมูล คุณภาพของข้อมูล การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ตลอดจนกระบวนการทำงานที่อาจซับซ้อนและใช้เวลาเป็นอย่างมากในการดำเนินการ ซึ่งปัญหาและอุปสรรคที่อาจประสบเจอในการปฏิบัติงานนั้นอาจเป็นผลมาจากหลากหลายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ ในขณะที่ยังคงมีกรอบการดำเนินงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการ การสั่งการให้ส่วนราชการและข้าราชการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการ เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ และบริการแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

การมีคุณภาพชีวิตที่ดีดังที่ได้ระบุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 ภายใต้แนวคิดที่ว่า นวัตกรรม คือ หัวใจของการพัฒนา ซึ่งระบุถึงความหมายของคุณภาพชีวิต หมายถึง การที่บุคคลได้รับความสมบูรณ์จากปัจจัยต่าง ๆ รอบตัว การมีคุณธรรม การมีค่านิยมที่ดี การมีจิตสาธารณะ การมีความสุข การมีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม การได้รับความเป็นธรรมและการเข้าถึงการบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ ตลอดจนความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ทั้งระดับบุคคล และชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561 : 15) ส่วน สุพรรณทัศน์และคณะ (2551 : 104) นิยามว่า คุณภาพชีวิต (quality of life) หมายถึง การที่บุคคลได้ครอบครองสิ่งที่จำเป็นแก่ความต้องการของชีวิตอย่างสมดุลระหว่างความปรารถนาและความเป็นไปได้ที่จะบรรลุถึงความปรารถนา และการมีจุดมุ่งหมายของชีวิตที่มีความราบรื่นในครอบครัว. การมี

คุณภาพชีวิตที่ดีนั้นเป็นการรู้สึกพึงพอใจของบุคคลที่มีต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวัน การดำรงชีวิตอยู่สภาพแวดล้อมที่ดี มีความสุข การมีสุขภาพร่างกายและจิตใจดี ความสามารถในการปรับตัวของบุคคลให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมที่ตนเองดำรงอยู่ได้เป็นอย่างดี ตลอดจนความสามารถในแก้ไขปัญหา การจัดการกับสภาวะปัญหาที่ตนเองเผชิญได้อย่างเหมาะสม และการให้ศักยภาพของตนเองในการดำรงชีวิต ในการพัฒนาตนเอง และสังคม บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดีหรือไม่นั้นสามารถวัดได้จาก 1) ความเพียงพอของรายได้ครอบคลุมต่อการดำรงชีพขั้นต้น 2) การมีงานทำที่เพียงพอแก่การเลี้ยงชีพ 3) การเรียนรู้ การศึกษาของประชาชน 4) โอกาสในการมีส่วนร่วมการปกครองประเทศ และ 5) การเป็นเอกราชของชาติที่ปราศจากการแทรกแซงจากการครอบงำของรัฐอื่น (UNESCO, 1981 : 89) นอกจากนี้ องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ยังได้กำหนดองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตไว้ทั้งหมด 4 ด้าน คือ 1) ด้านร่างกาย (physical domain) 2) ด้านจิตใจ (psychological domain) 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (social relationships) และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม (environment) (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2558 : 2) ดังนั้นการสร้างความเข้มแข็งที่ดี หรือคุณภาพชีวิตที่ดีนับได้ว่าเป็นบทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของภาครัฐ ซึ่งจากสถานการณ์ในปัจจุบันที่ภาครัฐจะต้องประสบเจอกับความท้าทายของโลกยุคโลกาภิวัตน์ท่ามกลางความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วด้านเทคโนโลยี นวัตกรรมต่าง ๆ การสื่อสาร การถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็วสู่ประชาชน ฉะนั้น ในการบริหารกิจการภาครัฐที่ผ่านมามีได้ปรากฏให้เห็นถึงความพยายามของภาครัฐในการให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการก้าวเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อก้าวไปสู่การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ทางความคิดในทุกภาคส่วนเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในหลากหลายมิติ เช่น ด้านการเรียนรู้ ด้านการเพิ่มรายได้ การเข้าถึงการบริการของภาครัฐ จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่กล่าวข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นถึงการเข้าถึงข้อมูลอย่างกว้างขวางในด้านต่าง ๆ ของประชาชน ซึ่งนับได้ว่าเป็นการยกระดับมาตรฐานชีวิต หรือคุณภาพชีวิตของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลของภาครัฐได้สะดวกและรวดเร็วขึ้นเช่นเดียวกัน และในขณะเดียวกันการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามหลักการ gg framework ก็มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ให้ความสนใจที่จะทำการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ผลของงานวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวงจังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

2.เพื่อศึกษาการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

3.เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวงจังหวัดปทุมธานี

สมมติฐานการวิจัย

1.การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

2.อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีขอบเขตในการศึกษา ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา

1.1 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2556 : 24) ประกอบด้วย 1) ด้านประสิทธิภาพ 2) ด้านประสิทธิผล 3) ด้านการตอบสนอง 4) ด้านการรับผิดชอบต่อ 5) ด้านเปิดเผยโปร่งใส 6) ด้านหลักนิติธรรม 7) ด้านความเสมอภาค 8) ด้านการมีส่วนร่วมติดตาม 9) ด้านการกระจายอำนาจ และ 10) ด้านคุณธรรม/จริยธรรม และอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแนวคิดของ องค์การบริหารส่วนตำบลทะโละหล่อ (2561 : 1-3) ประกอบด้วย 1) ด้านการดำเนินการ 2) ด้านการส่งเสริม 3) ด้านการประสานงาน 4) ด้านการสนับสนุน

1.2 คุณภาพชีวิตของประชาชน ตามแนวคิดของ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2558 : 2) ประกอบด้วย 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม

2. ด้านประชากร

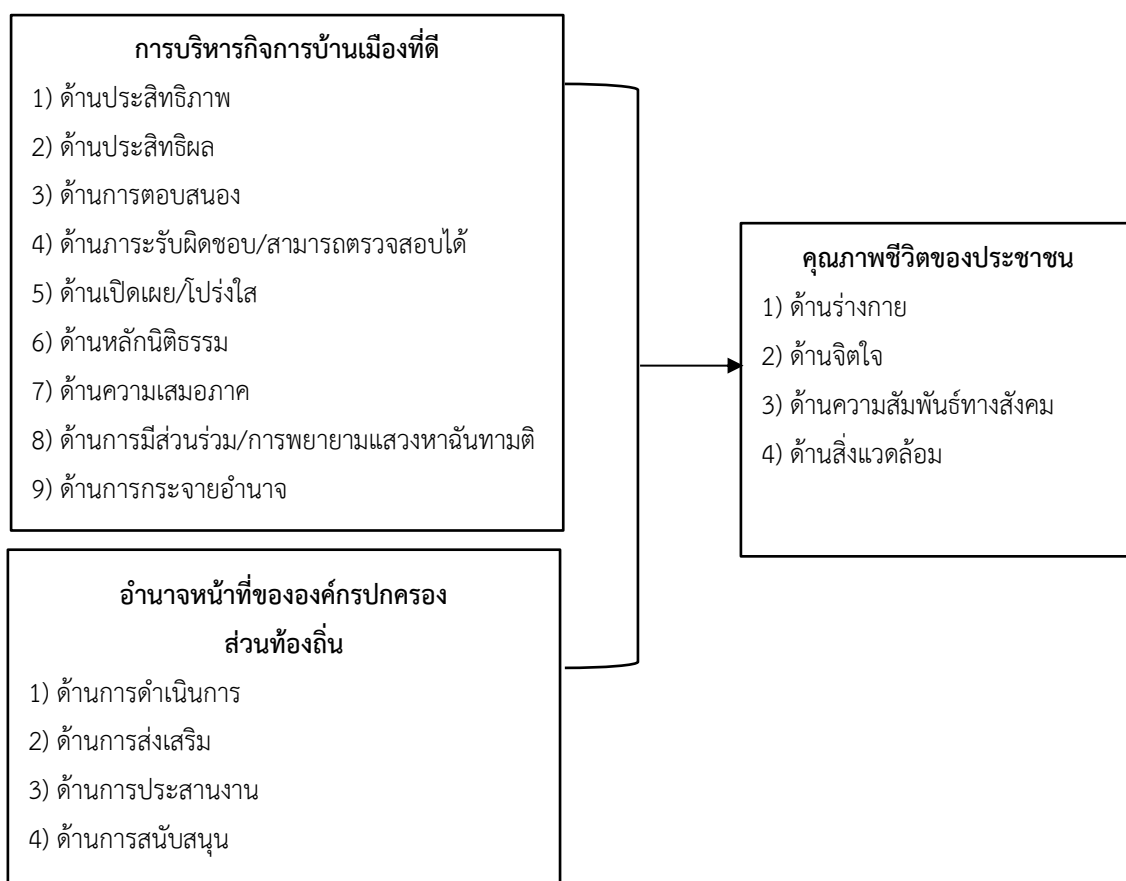
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป และมีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 271,163 คน แบ่งเป็นชาย จำนวน 124,395 คน หญิง จำนวน 146,768 คน (รายงานสถิติจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2562)

3. ด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย เริ่มตั้งแต่ เดือนมีนาคม 2564 ถึง เดือนมิถุนายน 2565

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยประกอบไปด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2556 : 24) อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแนวคิดของ องค์การบริหารส่วนตำบล ตะโล๊ะหะลอ (2561 : 1-3) และคุณภาพชีวิตของประชาชน ตามแนวคิดของ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2558 : 2) ดังนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยแบบผสม (mixed method research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) มีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป และมีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 271,163 คน แบ่งเป็นชาย จำนวน 124,395 คน หญิง จำนวน 146,768 คน (รายงานสถิติจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2562)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป และมีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี แบ่งกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิโดยอาศัยสัดส่วน (proportional stratified sampling) กระจายไปยังเขตการปกครอง เทศบาลและนอกเขตเทศบาล ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 383 คน เพื่อความสมบูรณ์ของผลการวิจัย ผู้วิจัยจึงปรับจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยวิธีการจับสลาก (lottery sampling) สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 3 คน และประชาชน จำนวน 17 คน รวม 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ กำหนดเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1) แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 1) ด้านประสิทธิภาพ 2) ด้านประสิทธิผล 3) ด้านการตอบสนอง 4) ด้านการรับผิดชอบ 5) ด้านเปิดเผยโปร่งใส 6) ด้านหลักนิติธรรม 7) ด้านความเสมอภาค 8) ด้านการมีส่วนร่วมติดตาม 9) ด้านการกระจายอำนาจ และ 10) ด้านคุณธรรม/จริยธรรม เป็นคำถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เป็นคำถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต ประกอบด้วย 1) ด้านการดำเนินการ 2) ด้านการส่งเสริม 3) ด้านการประสานงาน 4) ด้านการสนับสนุน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เป็นคำถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต ประกอบด้วย 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม

2) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic Induction) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียบเรียงข้อมูลและจำแนกอย่างเป็นระบบเพื่อตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น แล้วจึงสร้างข้อสรุปที่ได้จากข้อมูลต่างๆ ที่ได้รวบรวมมา เมื่อประเด็นใดขาดความชัดเจนก็จะเก็บข้อมูลนั้นเพิ่มเติม เพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์งานวิจัยได้

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีและอำนาจหน้าที่ เช่น หนังสือ วิทยานิพนธ์ สถิติและบทความต่าง ๆ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมกับประเด็นที่ต้องการศึกษา

2) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยนำร่างแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหาของงานวิจัย จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับผู้ให้ข้อมูลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนไม่น้อยกว่า 30 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกตามรายข้อตามวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.21 – 0.95 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach's Alpha Coefficient (Cronbach, 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ 0.96

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าร้อยละ (Percentage) ความถี่ (Frequency)

2) แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3) แบบสอบถามเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4) แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม โดยพิจารณาจากปัจจัยตัวแปรอิสระ และน้ำหนักของแต่ละตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม โดยใช้สมการพหุคูณ (multiple regression analysis : MRA) การวิเคราะห์การถดถอย (regression analysis) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (correlation analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และเชิงคุณภาพ (qualitative research) ผลการศึกษา ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 และเพศชาย จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 มีอายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.25 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00 มีอาชีพลูกจ้าง/รับจ้าง จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 31.50

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า ระดับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงคะแนนจากมากไปน้อยสามลำดับแรก พบว่า ด้านเปิดเผย/โปร่งใส มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมาคือ ด้านประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.80$, S.D. 0.43) และ ด้านความเสมอภาค ($\bar{X} = 3.75$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า ระดับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงคะแนนจากมากไปน้อยสามลำดับแรก พบว่า ด้านการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริม ($\bar{X} = 3.84$) และ ด้านการสนับสนุน ($\bar{X} = 3.61$) ตามลำดับ

4) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชน อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงคะแนนจากมากไปน้อยสามลำดับแรก พบว่า ด้านจิตใจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมาคือ ด้านร่างกาย ($\bar{X} = 3.40$) และด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.34$) ตามลำดับ

5) ผลการทดสอบสมมติฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise) ตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) โดยพิจารณาจากค่าองค์ประกอบความแปรปรวนที่สูงเกินความเป็นจริง (Variance Inflation factor: VIF) น้อยกว่า 10 (Black, 2006) แสดงว่าไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปร และสามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณได้ จากตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของสมการเท่ากับ 0.371 แสดงให้เห็นว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย ด้านการะับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (X_4) ด้านเปิดเผย/โปร่งใส (X_5) ด้านหลักนิติธรรม (X_6) และด้านคุณธรรม/จริยธรรม (X_{10}) อธิบายความผกผันได้ร้อยละ 10.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงในสมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ดังสมการที่ (1) และสมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังสมการที่ (2) ดังนี้

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 3.064 + 0.239(X_5) + 0.173(X_6) + 0.106(X_4) + 0.101(X_{10}) \quad (1)$$

สมการถดถอยพหุคูณในคะแนนมาตรฐาน

$$z' = 0.103(X_5) + 0.062(X_6) + 0.041(X_4) + 0.031(X_{10}) \quad (2)$$

ตารางที่ 1 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณระหว่างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig
Constant	3.064	.209		14.638	.000
ด้านประสิทธิภาพ (X ₁)	.005	.021	.012	.234	.815
ด้านประสิทธิผล (X ₂)	.008	.019	.020	.395	.693
ด้านการตอบสนอง (X ₃)	.005	.018	.013	.259	.795
ด้านการระับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (X ₄)	.041	.019	.106	2.142	.033*
ด้านเปิดเผย/โปร่งใส (X ₅)	.103	.021	.239	4.827	.000*
ด้านหลักนิติธรรม (X ₆)	.062	.018	.173	3.463	.001*
ด้านความเสมอภาค (X ₇)	.017	.019	.043	.863	.389
ด้านการมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ (X ₈)	.023	.023	.050	1.012	.312
ด้านการกระจายอำนาจ (X ₉)	.002	.013	.011	.170	.865
ด้านคุณธรรม/จริยธรรม (X ₁₀)	.031	.020	.101	1.565	.048*

R = 0.317, R Square = 0.100, Adjuster R Square = .077
 Std. Error of the Estimate = 0.17894 F = 4.341 , Sig = 0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6) ผลการทดสอบสมมติฐานอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise) ตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) โดยพิจารณาจากค่าองค์ประกอบความแปรปรวนที่สูงเกินความเป็นจริง (Variance Inflation factor: VIF) น้อยกว่า 10 (Black, 2006) แสดงว่าไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปร และสามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณได้ จากตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของสมการเท่ากับ 0.254 แสดงให้เห็นว่าอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย ด้านการดำเนินการ (X₁₁) และด้านการประสานงาน (X₁₃) อธิบายความผกผันได้ร้อยละ 4.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงในสมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ดังสมการที่ (3) และสมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังสมการที่ (4) ดังนี้

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ $Y' = 3.364 + 0.100(X_{11}) + 0.081(X_{13})$ (3)

สมการถดถอยพหุคูณในคะแนนมาตรฐาน $z' = 0.041(X_{11}) + 0.039(X_{13})$ (4)

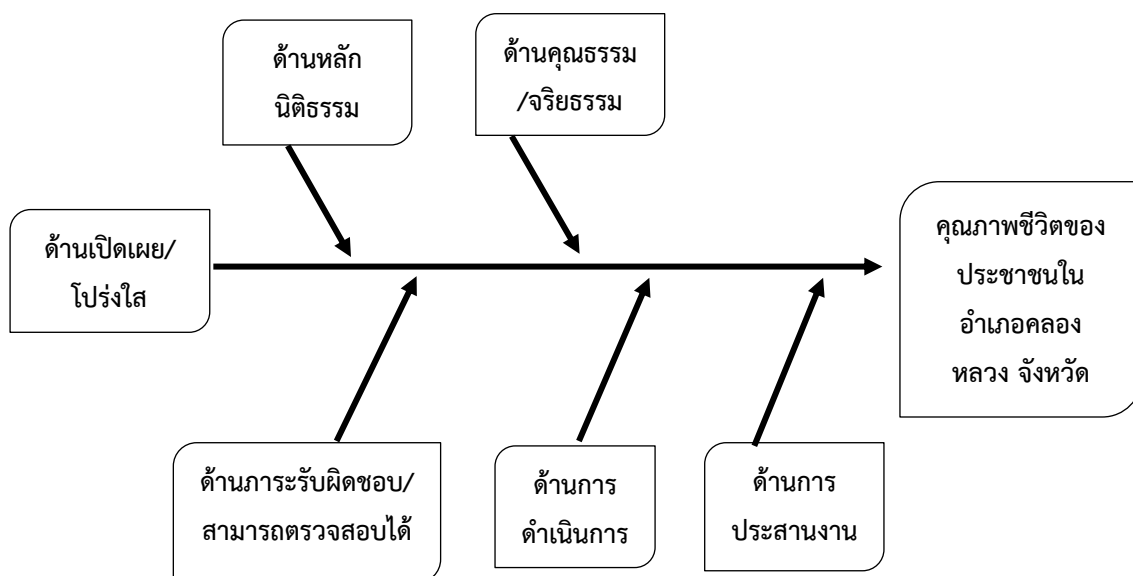
ตารางที่ 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณระหว่างอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig
Constant	3.364	.144		23.429	.000
ด้านการดำเนินการ (X_{11})	.041	.020	.100	2.002	.042*
ด้านการส่งเสริม (X_{12})	.007	.017	.019	.382	.702
ด้านการประสานงาน (X_{13})	.039	.018	.081	1.966	.046*
ด้านการสนับสนุน (X_{14})	.029	.020	.074	1.483	.139

R = 0.254, R Square = 0.044, Adjuster R Square = .024
Std. Error of the Estimate = 0.18500 F = 2.385, Sig = 0.003

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7) องค์ความรู้ใหม่ในการวิจัยที่ได้จากผลการวิจัย จากรูปที่ 2 พบว่า การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี นั้นองค์กรมีการกระจายข่าวสารการทำงานสู่สาธารณชนให้รับทราบเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูล การร่วมกันตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้เกิดช่องโหว่น้อยในที่สุดการทุจริตในหน้าที่ มีการจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงาน ให้บริการของภาครัฐแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง โดยบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ ฯลฯ ในขณะที่อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานีเจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง กระบวนการมีส่วนร่วมมีความน่าเชื่อถือและแสดงให้เห็นถึงความจริงใจของเจ้าหน้าที่ มีการร่วมกันกำหนดกรอบการดำเนินงานเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ และร่วมตัดสินใจจากประชาชนในท้องถิ่น มีกระบวนการประชาสัมพันธ์อย่างชัดเจนเพื่อให้เกิดการรับรู้และร่วมกันปฏิบัติ

รูปที่ 2 องค์ความรู้ใหม่ในการวิจัย

จากรูปที่ 2 พบแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ดังนี้

1. แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พบว่า (1) ด้านการรับมือ/สามารถตรวจสอบได้ สรุปว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและในขณะเดียวกันประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้ (2) ด้านเปิดเผย/โปร่งใส สรุปว่า ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เข้าไปมีบทบาทในการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ขจัดการทุจริตในหน้าที่อันจะมีผลต่อการได้รับประโยชน์สูงสุดของประชาชน (3) ด้านหลักนิติธรรม สรุปว่า คำนึงถึงความเดือดร้อนของประชาชนอย่างเสมอภาค และได้รับการแก้ไขปัญหเป็นอันดับแรก ๆ เนื่องจากได้รับผลกระทบโดยตรง ทำให้เห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติ และ (4) ด้านคุณธรรม/จริยธรรม สรุปว่า เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ให้มีความสำคัญกับการบริการที่เป็นธรรม เท่าเทียมกัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน สร้างการตระหนักรู้ต่อการรับผิดชอบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนเอง

2. แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า (1) ด้านการดำเนินการ สรุปว่า เจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญขั้นตอนการดำเนินการและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการให้เป็นที่ยอมรับ มีการประชาสัมพันธ์อย่างชัดเจนเพื่อให้เกิดการรับรู้และปฏิบัติร่วมกัน (2) ด้านการประสานงาน สรุปว่า มีการสื่อสารที่ดี ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ชัดเจน ทำให้กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้นและสอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ทั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. จากการศึกษาระดับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงคะแนนจากมากไปน้อยสามลำดับแรก พบว่า ด้านเปิดเผย/โปร่งใส มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านประสิทธิภาพ และด้านความเสมอภาค ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรานิษฐ์ ลำไย (2557) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพัฒนาชุมชนในพื้นที่ภาคตะวันตก ผลจากการวิจัยพบว่า 1) องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ภาคตะวันตกมีการจัดทำโครงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้แก่คนในชุมชน และดำเนินงานโดยใช้หลักการบริหารจัดการที่ดี มีกิจกรรม โครงการเพื่อให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สนับสนุนการพัฒนาทักษะความรู้ของผู้นำชุมชนและท้องถิ่น มุ่งเน้นความต้องการและความพึงพอใจของคนในชุมชนผู้รับบริการเป็นหลัก อีกทั้งยังมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโดยคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติ 2) วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารจัดการที่ดีของ อบต. ประกอบด้วย การบริหารงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน การบริหารงานเพื่อผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าเชิงภารกิจ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผู้นำ ผู้ตามที่ดี การมีส่วนร่วมในชุมชน การวางแผนที่ดี การสื่อสารกัน และ กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน 3) รูปแบบการบริหารจัดการที่ดีเพื่อการพัฒนาชุมชน คือ west benefit model ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ ผู้นำนักบริหารที่รอบรู้ ความพึงพอใจ โปร่งใส เปิดเผย ผู้สนับสนุนที่เป็นเลิศ การศึกษาและเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เครือข่ายการสื่อสารที่มีประสิทธิผล การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และ การนำไปปฏิบัติและความรับผิดชอบ

2. จากการศึกษาระดับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า ระดับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงคะแนนจากมากไปน้อยสามลำดับแรก พบว่า ด้านการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริม และ ด้านการสนับสนุน ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของจิระประภา ปัดถา (2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนา

คุณภาพชีวิตของประชาชน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง ต่อการพัฒนาคูณภาพชีวิตของประชาชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม และ 2) ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคูณภาพชีวิตของประชาชนไม่แตกต่างกัน และประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคูณภาพชีวิตของประชาชนแตกต่างกัน

3.จากการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชน อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มี เมื่อพิจารณารายด้านเรียงคะแนนจากมากไปน้อยสามลำดับแรกพบว่า ด้านจิตใจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านร่างกาย และด้านสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของกานดา เต๊ะชั้นหมาก และคณะ (2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคูณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดลพบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี 2) ศึกษาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดลพบุรี 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดลพบุรี และ 4) นำเสนอรูปแบบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคูณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1. คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดลพบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทุกด้าน (ร่างกาย จิตใจ สังคม เศรษฐกิจ สติปัญญา และการพัฒนาตนเอง) 2. การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดลพบุรีในเชิงปฏิฐานในระดับน้อย โดยมี 4 องค์ประกอบของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดลพบุรีเชิงปฏิฐานในระดับน้อย ได้แก่ 1) การบรรลุวัตถุประสงค์ 2) การควบคุมและการประเมินผล 3) การงบประมาณ และ 4) การมีส่วนร่วมของประชาชน 3 รูปแบบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคูณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดลพบุรี 4.1) ปัจจัยความสำเร็จของรูปแบบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคูณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดลพบุรี โดยทุกปัจจัยมีความสำคัญในระดับมาก เรียงลำดับความสำคัญ คือ 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ทูทางสังคม/วัฒนธรรม/เศรษฐกิจ/สิ่งแวดล้อมของตำบล 3) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/กองทุนหลักประกันสุขภาพตำบล 4) ชมรมผู้สูงอายุตำบล 5) หน่วยงาน/องค์กรภาครัฐ/เอกชนที่อยู่ในเขตปกครอง และ 6) หน่วยงาน/องค์กร ภาครัฐ/เอกชนที่อยู่นอกเขตปกครอง 4.2) การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคูณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดลพบุรี ดำเนินการได้ใน 2 ลักษณะ คือ 1) การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคูณภาพชีวิตผู้สูงอายุโดยตรง

และ 2) การระดมความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุจากหน่วยงาน/องค์กรภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ทั้งที่ตั้งอยู่ในและนอกเขตปกครอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรมีการส่งเสริมและกำหนดนโยบายให้มีการทำงานเป็นทีมในการ บริหารงาน เพื่อให้เกิด การบริหารงานที่ก่อให้เกิด ประสิทธิภาพต่อองค์กร

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาความรู้ในการการ กำหนดชี้แจงและร่วมหาทางเลือกใหม่ๆ ในการดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะให้ ประชาชนได้รับทราบข้อมูล ข่าวสาร ตามความเป็นจริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี อำนาจหน้าที่ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคุณภาพชีวิตชีวิตของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัด ปทุมธานีเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

2.2 ศึกษาวิจัยลักษณะอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มเติม เพื่อผล การศึกษาจะได้เป็นประโยชน์ในทุกระดับยิ่งขึ้น

2.3 ศึกษากลุ่มประชากรที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยตรง เช่น นักการเมืองท้องถิ่น

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2558). **เครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลก ชุด ย่อ ฉบับภาษาไทย (WHOQOL – BREF – THAI)**. สืบค้นออนไลน์. ที่ มา <https://www.dmh.go.th>.
- กานดา เตชะขันทมาก และคณะ. (2559). รูปแบบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดลพบุรี. **วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**, 5(3).
- จิระประภา ปัดดา. (2559). บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. **วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า**, 3(2).
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี. (2542) . ราชกิจจานุเบกษา. พ.ศ. 2542 เล่ม 116 ตอนที่ 63 ง. หน้า 26-27.

- วรานิษฐ์ ลำไย. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพัฒนาชุมชนในพื้นที่ภาคตะวันตก. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). แผนฯ 12 ฉบับประชาชน นวัตกรรมคือหัวใจของการพัฒนา. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2563, จาก <http://planning.dld.go.th/>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2556). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ ไทย (พ.ศ. 2556 – พ.ศ. 2561). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- สุพรรณ ทิศน์และคณะ. (2551). คุณภาพชีวิตการทำงาน และความสุข. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.
- _____. (1981). Quality of Life: Problems of Assessment and Measurement. Socio-economic Studies 5. Paris: UNESCO.
- องค์การบริหารส่วนตำบลตะโละหลอ. (2561). อำนาจหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล. องค์การบริหารส่วนตำบลตะโละหลอ จังหวัดยะลา.
- Black, K. (2006). Business statistics for contemporary decision making. New York: John Wiley & Sons.
- Cronbach, L. J. (1970). Essentials of Psychological Test (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.